

מונולוג של יאיר רבינוביץ, נציב מס־ההכנסה

אני מדבר לפני קהל יותר טוב מאשר קודם לכן. למדתי שלא להתרגש ממצ' למות. קיבלתי הרבה יותר ביטחון עצמי.

בסיגנון הלבוב לא חל אצלי שום שינוי: גם קודם־לכן לבשתי בחורף חליפות ועניבות, ואילו בקיץ חולצות בעלות שרולים קצרים.

חברויות? יש הרבה היכרויות חד־שות. נראה, כשאסיים את תפקודי, כמה מהם יהפכו לחברי. בעצם אני כבר יודע את התשובה... תיקשורת? אני דווקא נהנה מזה,

פיתתה אותי לסיים את תפקודי לפני הבחירות הקרובות. מהיכן גיששו אצלי? היו גישושים יותר מאשר מכיוון אחד.

לשווח רחוק יותר? זה לא שזה לא מפתה אותי, אבל ללכת במסלול הארוך של התמודדות כסניפים של כל מיפלגה שהיא — זה לא נראה לי.

לפחות לא בגילגול הנוכחי. ואם אוצנה מלמעלה? אני עוד לא יודע, אבל אני לא פוסל זאת על הסף. בהחלט אני פוסל זאת על הסף. איוה תכונות דרושות לאיש־ציבור?

הרגשתי שאני מתחיל לגרום את החיים, נכנס לשיגרה. הרברים — העבודה, הבית — התחילו לשעמם ול־עייף. והנה הודמנות כזאת נקרתה ב־רכיבי?

ניצלתי אותה, ואני נהנה מכל רגע. ● **„אני שומר את דיעותי לעצמי!”**

הכניסה למערכת הפוליטית, היתה מעניינת בצורה בלתי־רגילה לגבי אדם כמוני, שהדלתות היו סגורות לפי־ניו. לחרור למערכת, להיכנס לכנסת, למשרד־הממשלה — זה סיקרן אותי

כנסתי לתפקיד נציב מס־הכנסה — כשהוא גוסס 1985 — לפני יותר משנתיים. לא היה לי שום רקע של עבודה בשרות הציבורי מעולם לא עברתי שם, אין לי רקע פוליטי, הוריי ככלל סוחרים. זה פשוט נחת בהפתעה.

היה לי מישור של רואי־חשבון. יום אחד נכנסתי למישור וקבלתי שיחת־טלפון מירד, שיש לו קשרים. הוא שאל אותי: „אתה יושב? — אתה הנציב הבא?” אינסטינקטיבית, ענית

לו: „אני לא הנציב הבא!” הוא המשיך: „יש לך יומיים לחשוב, לפני שאתה

„אחרי שעזבתי את הבית

והתחלתי בקאריריירה חדשה

— אני מרגיש כמו חדש!”

„נקודות רגישות”

ל אורך שיחתנו, ביקש ממני יאיר רבינוביץ להיזהר שלא למ' עוד ב„נקודות רגישות”.

ביקשתי למוגש את נציב מס־ההכנסה לרגל סיום שנת־המס הקודמת.

ציפיתי למצוא ילד־שמנת מרובע, שאינו זז מילימטר מהנורמות המקובלות. מצאתי גבר צעיר הנמצא בפרשת־דרכים בחייו המוקד צוענים והפרטיים.

בניגוד למצופה מבן־מישפחה יהודית טובה, ממוצא פולני, שבר רבינוביץ באחרונה את כל המיסגרות האפשריות: הוא עזב מישרד פרטי משוגש לטובת משכורת ממשלתית זעומה. הוא מדבר בגי' לוי־לב על ההנאות שהוא מפיק מהעזבה הזאת — זרקורים, היכר־יות חדשות, כניסה למיסדרונות הפוליטיים, גילויים חדשים באישיותו, כגון כושר־ביטוי.

במקביל להעזה בחייו המיקצועיים, הוא שבר מיסגרת רבת־שנים בחייו הפרטיים. לפני חצי שנה הוא קם ועזב את הבית. קודם־לכן ניהל רומאן בן שלוש שנים עם רואת־חשבון בשם רוויטל אבירם.

רבינוביץ דיבר בקושי רב על „נקודות רגישות” אלה, אם כי אינו מסתיר את הגאווה שהוא חש על ההעזה שגילה. „כשסיפרתי לאשתי, אחרי זמן כלי־כך רב, הרגשתי הקלה כזאת...” אמר.

שוחחנו על הקושי שבניהול שתי מערכות־יחסים במקביל, על הצורך להסתיר, לשקר.

רבינוביץ סיפר שילדיו עברו זאת בצורה קשה, וביקש ממני להיזהר, עליכן, בכתובה.

על בת־זוגו הנוכחית דיבר בגאווה: „היא דוקטורנטית!” כש־החמאתי לו על היותה חנינית, הוא הזדקף וחיך חיוך־ניצחון, כילד שהוכיח לעצמו מה הוא יכול לעשות בלי האמא שלו.

רוויטל הרתה כשרבינוביץ עוד גר בחיק מישפחתו הקודמת. „היכרתי מייד בילד, באורח רישמי, ללא כל בעיות. עזבתי את הבית, וכיום אנחנו גרים ביחד. זה דווקא נחמד לגדל שוב תינוק. אין לי שום בעיות עם זה.”

רבינוביץ בילם הרבה, גם בכסף, („יותר מארנסט יפת...”) כדי לבנות חיים חדשים. הוא נוהר מאוד מלפרט סכומים. הוא כבר „אחרי”, והמהפך כולו נעשה על פי החלטתו, למרות שהוא באור הזרקורים.

את הראיון חתם במילים: „אני מרגיש טוב, נינוח, כמו חדש...”

רק רוצה לדעת...” אני לא מכיר מערכות אחרות, אבל אצלי אין כל נסיגות למינויים פוליטיים.

יש לי דיעות פוליטיות. אני שומר אותן לעצמי. מעולם לא הייתי חבר־שות, אבל לא מצאתי אף מיפלגה אחת שאיתה אני יכול להזדהות כ־100%.

עכשיו, אחרי שאני מכיר את המערכת הפוליטית מקרוב? אני באותה הדיעה... לא מפתה אותי עדיין לחצות את הקווים.

הצעות פוליטיות? כשנכנסתי לתפ־קיד, הודעתי מראש שאפרוש באפריל 1989. הבחירות הקרובות הן בנובמבר השנה, כך ש...

שום הצעה שקיבלתי עד עכשיו לא

מאוד. עדיין זה מסקרן אותי. אכזבות? רדאי. הרי כסופר של דבר פגשתי אנשים חדשים, שהיו מוכרים לי מהמירקע, מהעיתונות. יש אנשים שחשבתי אותם לקטנים, וגיליתי שהם גדולים, ואחרים שחשבתי שהם גדולים, והם קטנים.

לעומת זאת, הופתעתי מאוד לטובה מכך שמערכת מס־הכנסה נקיה מלח־צים ומהתערבויות פוליטיות. אומרים שפעם זה היה אחרת, אבל שני מודיעי שירותי חתם — יצחק שוריי ומשה ניסים — לא נותנים יד לשום צורה של לחץ. מראש הם מונעים זאת.

אין אני יודע זאת? לפי הפניות הזהירות של אנשי־ציבור, המגיעים אלי. הם פותחים: „ראה, אני לא מתערב, לא פונה, אבל רק תברוק, אני

משיב. למה לך לפסול זאת מייד על הסף?”

לפניכן לא היו שום גישושים אצלי. את יצחק מודיע, שרה־אוצר רא, פגשתי כראשונה כשהודיע לי על המינוי.

האם אני פאטאליסט? אני מאמין שאדם הולך לו בדרך, ומנצל את ההזדמנויות הנקרות בדרך. במידה זאת, אני פאטאליסט.

באותו הזמן שבו קיבלתי על עצמי את התפקיד, הוגדרה מערכת־המיסוי כמאורת נחשים, וסיכויי להצלחה היו נמוכים ביותר. זה נפל לי בגיל 40

בערך — באמצע החיים. אדם בחלומו לא יכול לבקש מעבר לזה — פיתאום לשנות כיוון? זה בא בריוק כרגע המתאים.

כסאות אדומים

„החדר שלי הוא המישור הממשלתי היחיד שיש בו כיסאות אדומים ושולחן שחור ולבן. כשנכנסתי לתפקיד, החלטתי לשנות את הריהוט הסטנדרטי של המשרדים. פרשתי שטיחים מקיר־אל־קיר. החדר שלי, במישור־האוצר, לא היה מבייש שום מישור גדול של רואי־חשבון, ואלה ידועים באלגנטיות שלהם. ממישרד־הממשלה האחרים עולים אלי לרגל כדי לראות את המישור.”

רבינוביץ במישורו
כיסאות אדומים, שולחן לבן־שחור

ומתמודד איתה בהנאה. טיפחתי יחסים של דיי־אמון עם העיתונאים. איני משר קר אותם, כן, אני קורא כל שורה על עצמי.

● **„אמא פולניה זה מושג!”**
אמא פולניה זה מושג? יש בינינו קשר מאוד חזק. מרי שבת, אחרי־הצהריים, אנחנו נפגשים, כל המישפחה — הילדים, הנכדים. זהו מוסד המתקיים שנים. למעט מי שנמצא בחו"ל, כולם באים.

וזהו אמא דומיננטית. אני מניח שאיפהשו היא גם גאה בתפקודי כיום. גורת קטעי־עיתונים עליי לא בעצם, למיטב ידיעתי...

בכית שבו גדלתי העריכו כסף. כסף נחשב הרבה יותר מאשר פקידות

כדי להצליח, עליו להיות דוגרי, ישר והגון. כל הרמאויות הקטנות חוזרות אלך כבומרנג.

אני נשמע כואב? אני לא זוכר שנכוויתי. עד כמה שאני יודע, לא הצליחו למרות אותי. לפחות לא עד היום. אני מרגיש זאת, כי אני נוכח לדעת שזה עובד. כל ההתחייבויות והדיפלומטיה, האינטריגות, בסוף זה חוזר. טווח הארוך אתה מפסיד.

● **„קיבלתי הרבה יותר ביטחון עצמי!”**
גם לפני שהתמנתי כנציב מס־הכנסה, הומינו אותי לאירועים שונים. הכניתי העיקרי הוא שפתאום מצפים גם שאגיד משהו בכל אירוע...

חלו בי גם שינויים לטובה מאז שנעשיתי איש־ציבור: אני יודע שכיום